

ONDERZOEK NAAR DE TRADITIONELE LAND- SCHAPPEN EN HET LANDSCHAPPELIJK ERFGOED IN HET WERKINGSGBIED VAN IOED POLDERRAND

ERIC COSYNS ARNOUT ZWAENPOEL

FEB 2020

GISTEL INFOFICHES



BARON RUZETTELAAN 35
8310 BRUGGE
T +32 50 36 71 71
www.wvi.be



Code **G1_1**



Locatie

Snaaskerke

Gistel

Schorremolenstraat

Type element: **Bomenrij**

Belangrijkste soorten

Es

Kenmerken

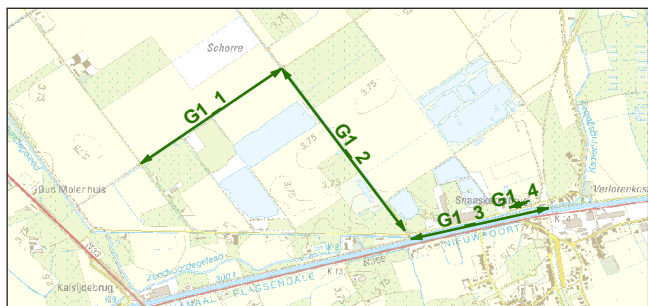
Lengte (m): 766

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar): 0-20

Oppervlakte (HA):

Snoeivorm: opgaand



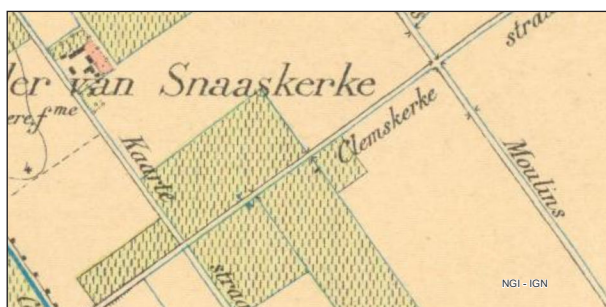
Historisch grondgebruik



Ferraris 1775



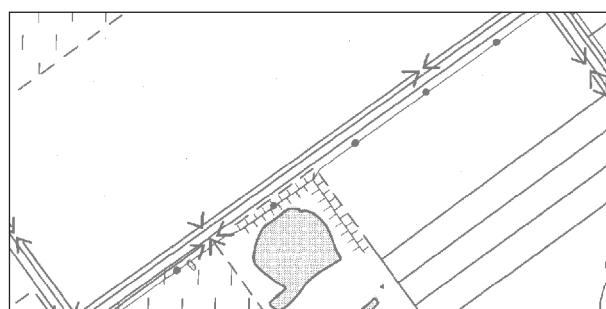
Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleeftijdskaart

Beheersuggestie

G1_1

Jonge aanplant van es. Bomen opsnoeien volgens noodzaak. Essentaksterfte (ETS) is een relatief nieuwe ziekte in essen die veroorzaakt wordt door een schimmel (*Hymenoscyphus fraxineus*). De gewone es (*Fraxinus excelsior*) blijkt erg gevoelig voor deze ziekte. Bij controle van de bomen hierop extra letten. Voor de beoordeling van essentaksterfte is het van belang dat die beoordeling in de periode juni tot en met augustus plaatsvindt.

Op termijn zou een vervanging van de bomen aan de orde kunnen zijn. Zwarte els komt qua ecologische kenmerken het dichtste in de buurt van es maar zal zelden de allure van een es halen. In het overwegend open poldergebied en langs de smalle polderweg kan dit evenwel een troef zijn. (knot) wilgen zijn een andere optie maar brengen veel extra knotwerk met zich mee. Vanuit (cultuur-)historisch perspectief kan evenwel perfect voor een (quasi) bomenloos landschap worden gekozen

Locatie

Snaaskerke

Gistel

Stene-molenstraat

Type element: Bomenrij**Belangrijkste soorten**

Es

Kenmerken

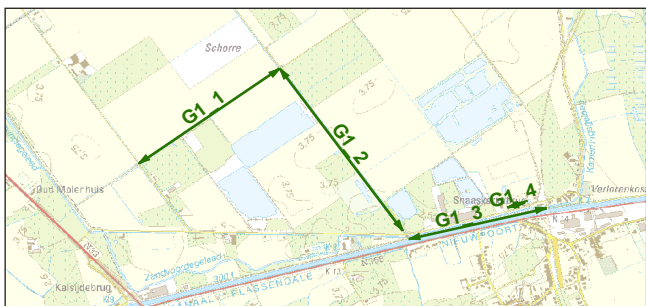
Lengte (m): 934

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar): 20-40

Oppervlakte (HA):

Snoeivorm: opgaand



Historisch grondgebruik



Ferraris 1775



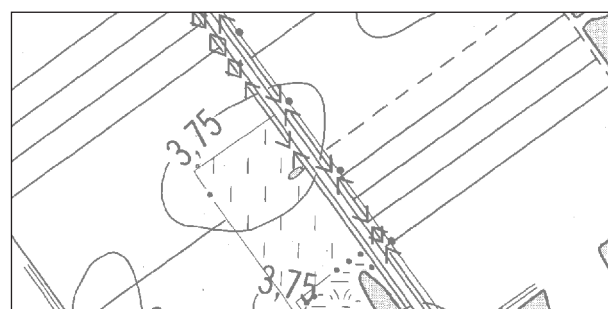
Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleefijdskaart

Beheersuggestie

G1_2

Iets minder jonge aanplant van es. Bomen op snoeien volgens noodzaak. Essentaksterfte (ETS) is een relatief nieuwe ziekte in essen die veroorzaakt wordt door een schimmel (*Hymenoscyphus fraxineus*). De gewone es (*Fraxinus excelsior*) blijkt erg gevoelig voor deze ziekte. Bij controle van de bomen hierop extra letten. Voor de beoordeling van essentaksterfte is het van belang dat die beoordeling in de periode juni tot en met augustus plaatsvindt.

Op termijn zou een vervanging van de bomen aan de orde kunnen zijn. Zwarte els komt qua ecologische kenmerken het dichtste in de buurt van es maar zal zelden de allure van een es halen. In het overwegend open poldergebied en langs de smalle polderweg kan dit evenwel een troef zijn. (knot) wilgen zijn een andere optie maar brengen veel extra knotwerk met zich mee. Vanuit (cultuur-)historisch perspectief kan evenwel perfect voor een (quasi) bomenloos landschap worden gekozen

Locatie

Snaaskerke Gistel

Steenovenstraat

Kanaal Plassendale- Duinkerken

Type element: Bomenrij**Belangrijkste soorten**

Es

Kenmerken

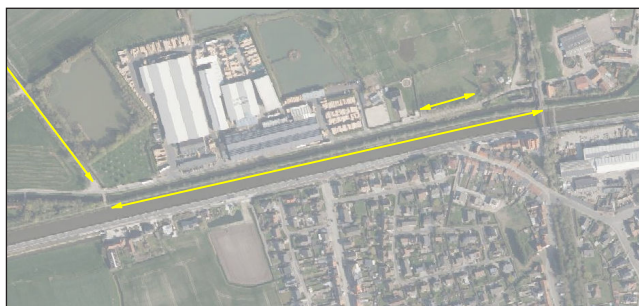
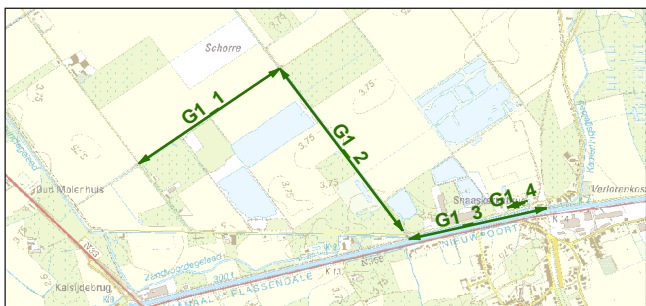
Lengte (m): 623

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar): 40-60

Oppervlakte (HA):

Snoeivorm: opgaand



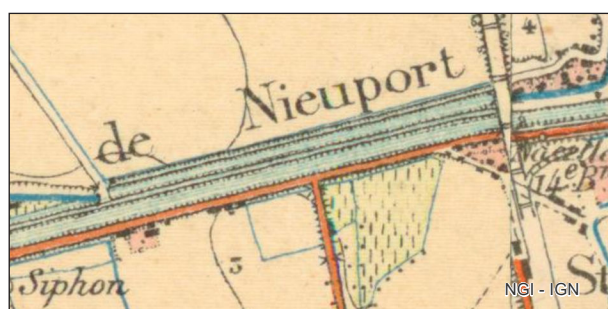
Historisch grondgebruik



Ferraris 1775



Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleeffijdskaart

Beheersuggestie

G1_3

Iets minder jonge aanplant van es. Bomen opsnoeien volgens noodzaak. Essentaksterfte (ETS) is een relatief nieuwe ziekte in essen die veroorzaakt wordt door een schimmel (*Hymenoscyphus fraxineus*). De gewone es (*Fraxinus excelsior*) blijkt erg gevoelig voor deze ziekte. Bij controle van de bomen hierop extra letten. Voor de beoordeling van essentaksterfte is het van belang dat die beoordeling in de periode juni tot en met augustus plaatsvindt.

Op termijn zou een vervanging van de bomen aan de orde kunnen zijn. Zwarte els komt qua ecologische kenmerken het dichtste in de buurt van es maar zal zelden de allure van een es halen. Vanuit (cultuur-)historisch perspectief en naar analogie met andere "kanaal-locaties" kan ook geopteerd worden voor vervanging door een oud ras van Canadapopulier (type Marilandica, Blauwe van Eksaarde of Regenerata. Ook Robusta komt hiervoor nog in aanmerking)

Locatie

Snaaskerke

Gistel

Steenovenstraat

Type element: Bomenrij**Belangrijkste soorten**

Canadapopulier

Kenmerken

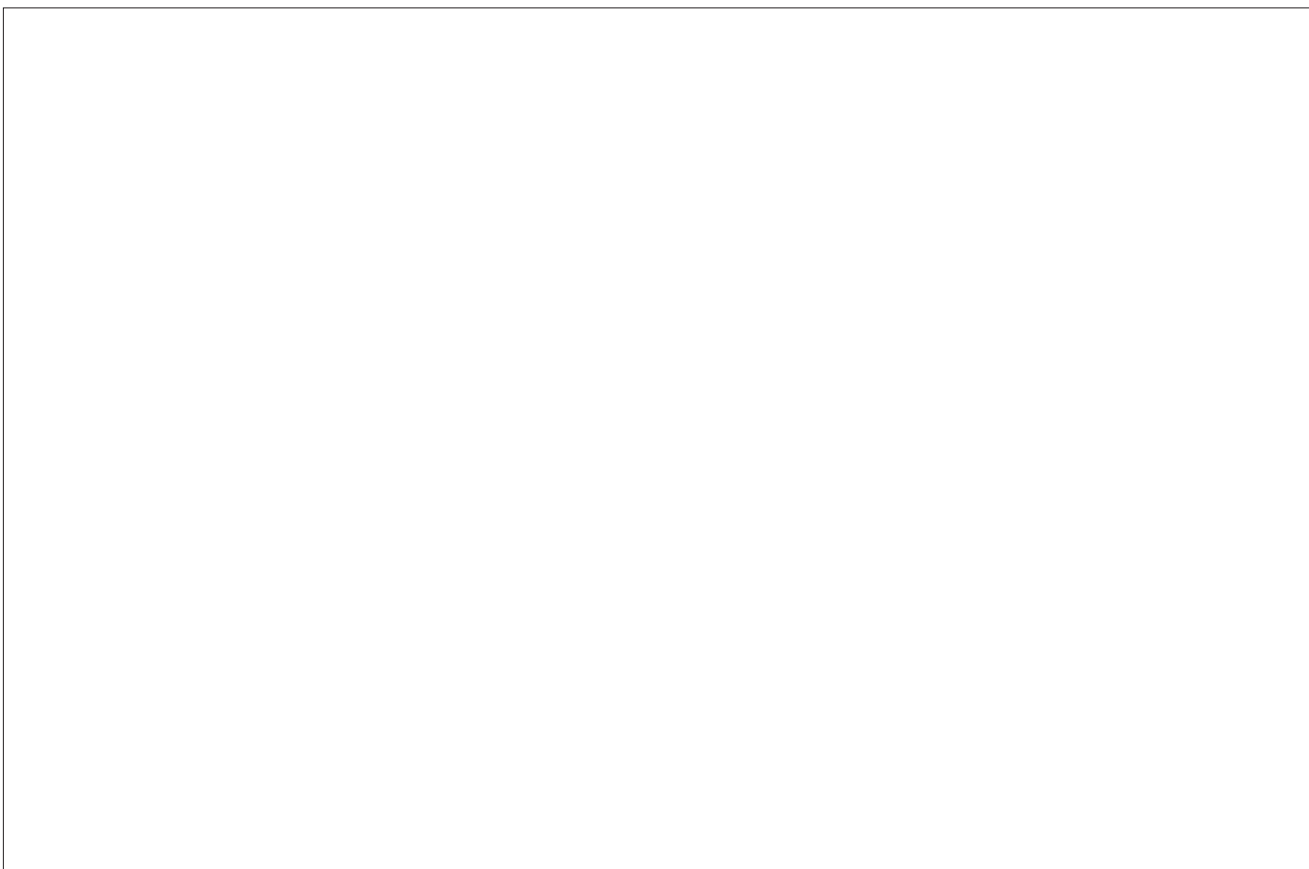
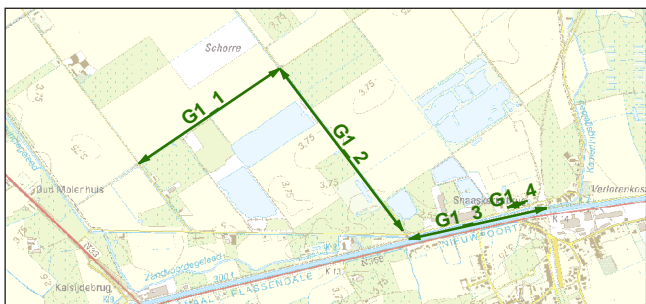
Lengte (m): 79

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar): 40-60

Oppervlakte (HA):

Snoeivorm: opgaand



Historisch grondgebruik



Ferraris 1775



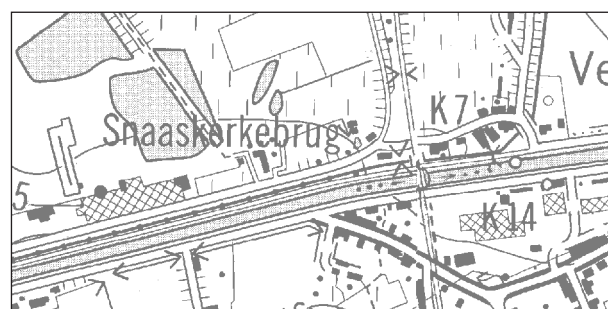
Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleeftijdskaart

Beheersuggestie

G1_4

Populierenaanplant. Bomen op snoeien volgens noodzaak. Tegenwoordig wordt behoorlijk wat kruin behouden, vanuit cultuurhistorisch standpunt kan ook perfect voor een kleine kroon (veel takvrije stam) worden gekozen. De leeftijd van de aanplant wordt op 40-60 jaar geschat. Normaal gezien kunnen deze bomen zeker nog 40 jaar doorgroeien (populieren kunnen tot een leeftijd van 80-100 jaar gezond blijven). Vervanging kan naar analogie met G1-3 door een oud ras van Canadapopulier

Locatie

Zevenkote

Gistel

Bazelaar

Type element: Bomenrij**Belangrijkste soorten**

Es

Kenmerken

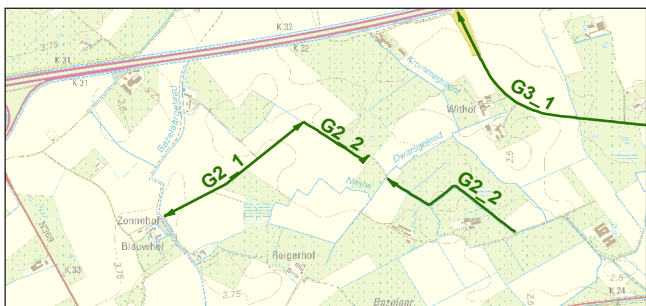
Lengte (m): 759

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar): 40-60

Oppervlakte (HA):

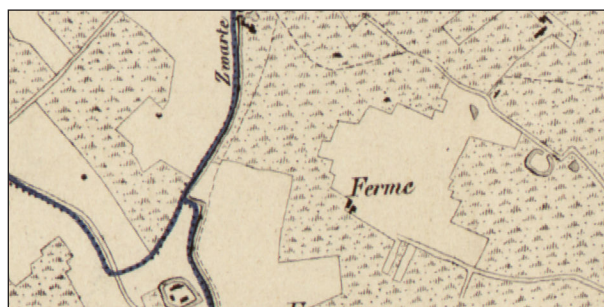
Snoeivorm: opgaand



Historisch grondgebruik



Ferraris 1775



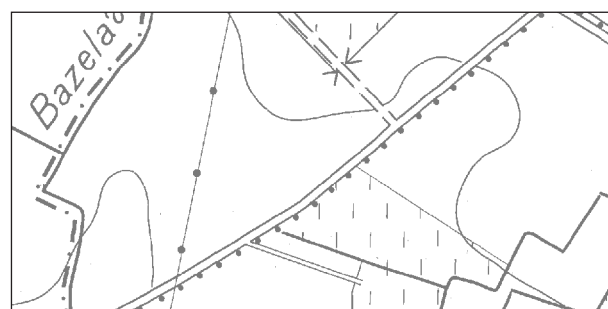
Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleeflijdskaart

Beheersuggestie

G2_1

Essenaanplant dd. van ruilverkavelingsproject (jaren 1970). Bomen opsnoeien volgens noodzaak. Essentaksterfte (ETS) is een relatief nieuwe ziekte in essen die veroorzaakt wordt door een schimmel (*Hymenoscyphus fraxineus*). De gewone es (*Fraxinus excelsior*) blijkt erg gevoelig voor deze ziekte. Bij controle van de bomen hierop extra letten. Voor de beoordeling van essentaksterfte is het van belang dat die beoordeling in de periode juni tot en met augustus plaatsvindt.

Op termijn zou een vervanging van deze bomen aan de orde kunnen zijn. Zwarte els komt qua ecologische kenmerken het dichtste in de buurt van es maar zal zelden de allure van een es halen. In het overwegend open poldergebied en langs de smalle polderweg kan dit evenwel een troef zijn. (knot) wilgen zijn een andere optie maar brengen veel extra knotwerk met zich mee (er staan al knotwilgen in het zuidoostelijk deel van deze weg). Vanuit (cultuur-)historisch perspectief kan evenwel perfect voor een (quasi) bomenloos landschap worden gekozen

Locatie

Zevenkote

Gistel

Bazelaar

Type element: Knotbomenrij**Belangrijkste soorten**

Schietwilg

Kenmerken

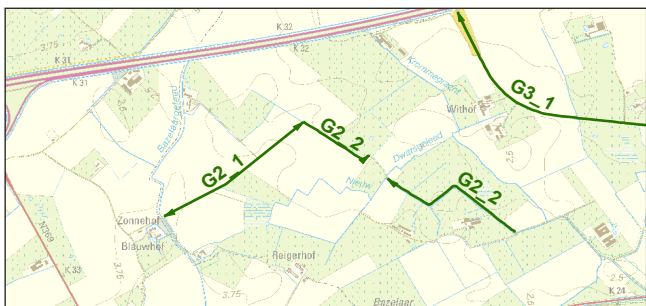
Lengte (m): 1057

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar): 20-40

Oppervlakte (HA):

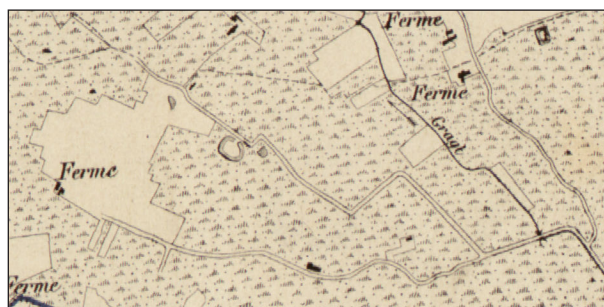
Snoeivorm: knot



Historisch grondgebruik



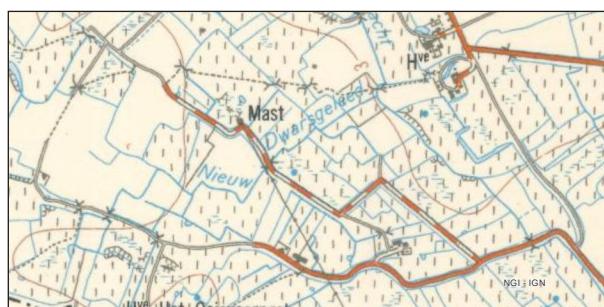
Ferraris 1775



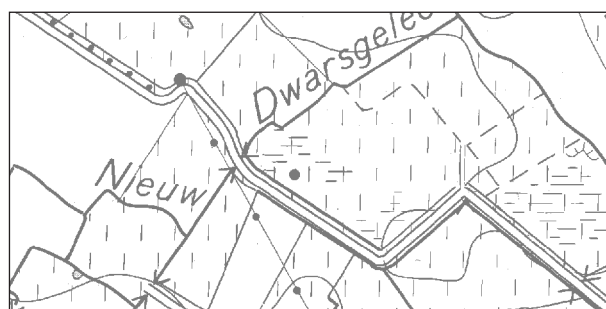
Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleeftijdskaart

Beheersuggestie

G2_2

Knotwilgenrij, mogelijk jonger dan essenaanplant G2_1 (of jonger dan 40 jaar). Indien gunstige omstandigheden voor de bomenrij blijven bestaan kan deze gemakkelijk nog een halve eeuw doorgroeien zonder aftakelingsverschijnselen. Voorwaarde is dan wel dat de wilgen vakkundig worden geknot. Een cyclus van 6-8 jaar lijkt ons aangewezen.

Locatie

Zevenkote

Gistel

Steenstraat

Type element: **Bomenrij**

Belangrijkste soorten

Es

Populier

Kenmerken

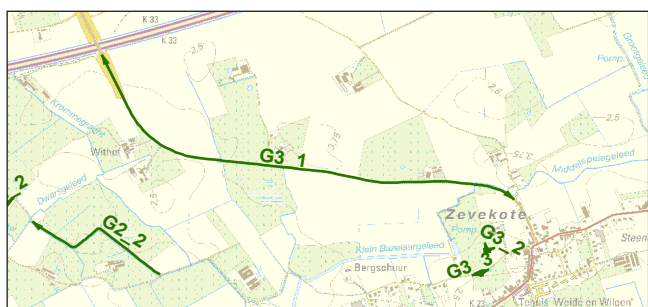
Lengte (m): 2099

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar): 40-60

Oppervlakte (HA):

Snoeivorm: opgaand



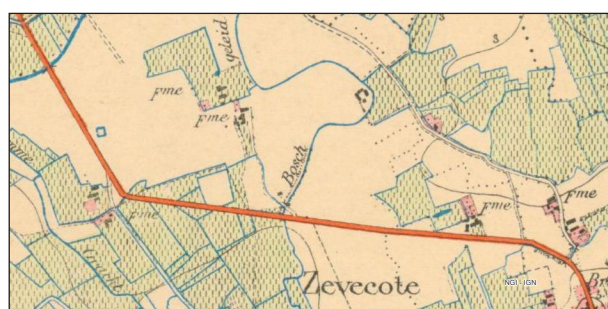
Historisch grondgebruik



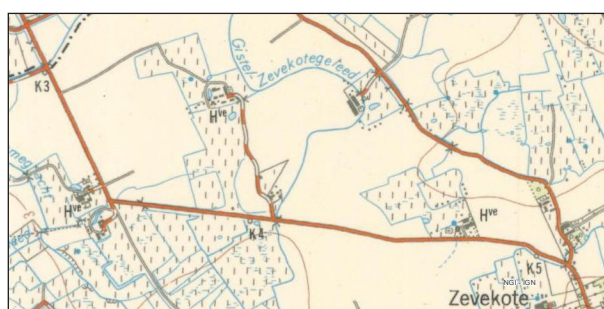
Ferraris 1775



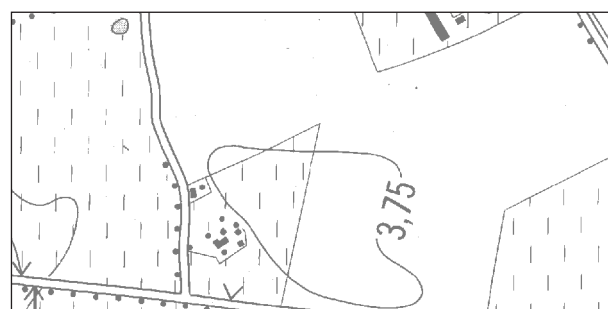
Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleefijdskaart

Beheersuggestie

G3_1

Essen- en populierenrij. Bomen op snoeien volgens noodzaak (doorgang verkeer, creëren van dreefeffect). Essentaksterfte (ETS) is een relatief nieuwe ziekte in essen die veroorzaakt wordt door een schimmel (*Hymenoscyphus fraxineus*). De gewone es (*Fraxinus excelsior*) blijkt erg gevoelig voor deze ziekte. Bij controle van de bomen hierop extra letten. Voor de beoordeling van essentaksterfte is het van belang dat die beoordeling in de periode juni tot en met augustus plaatsvindt.

Op termijn zou een vervanging van de essen aan de orde kunnen zijn. Vanuit esthetisch perspectief kan onder meer geopteerd worden voor vervanging door een oud ras van Canadapopulier (type Marilandica, Blauwe van Eksaarde of Regenerata. Ook Robusta komt hiervoor nog in aanmerking). Aangezien het een relatief nieuwe toevoeging aan het landschap betreft langs een brede weg kan ook gekozen worden voor gewone esdoorn die in dit geval voldoende ruimte heeft om mooi uit te groeien.

Locatie

Zevenkote

Gistel

Leegstraat

Type element: Knotbomenrij**Belangrijkste soorten**

Canadapopulier

Kenmerken

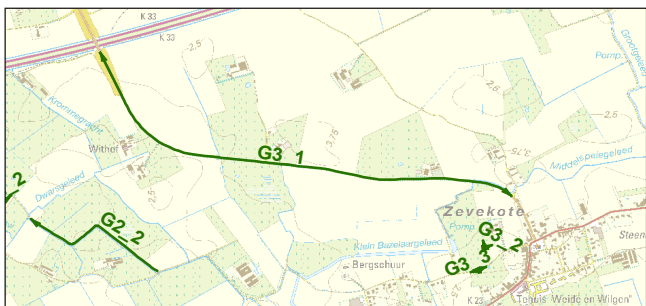
Lengte (m): 74

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar): 40-60

Oppervlakte (HA):

Snoeivorm: knot



Historisch grondgebruik



Ferraris 1775



Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleeftijdskaart

Beheersuggestie

G3_2

Knotbomen van een oud cultuurras Canadapopulier op historische site (minstens medio 18^{de} eeuw). De 2 nog aanwezige oostelijk gelegen knotbomen markeren de 18^{de} eeuwse perceelsrand en herinneren aan de houtige perceelsrandbegroeiing (knotbomen of opgaande bomen?) uit die periode. Mede om die reden opgewaardeerd tot 4-sterrenlocatie (maar geen 5 want niet meer intacte rij). De knotbomen kunnen onder gunstige omstandigheden nog gemakkelijk een 40-tal jaren zonder noemenswaardige aftakelingsverschijnselen blijven doorgroeien. Voorwaarde is dan wel dat de populieren vakkundig worden geknot. Een cyclus van 6-8 jaar is aangewezen.

Locatie

Zevenkote

Gistel

Leegstraat

Type element: Knotbomenrij**Belangrijkste soorten**

Es

Schietwilg

Kenmerken

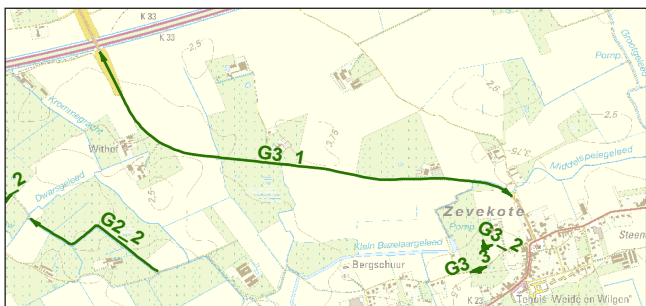
Lengte (m): 79

Omtrek (cm):138

Leeftijd (jaar): 40-60

Oppervlakte (HA):

Snoeivorm:



Historisch grondgebruik



Ferraris 1775



Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleeftijdskaart

Beheersuggestie

G3_3

Knotwilgen langs historische weg waarlangs minstens sinds medio 18^{de} eeuw op locatie een bomenrij aanwezig was. Onduidelijk of het doorheen de tijd telkens knotbomen betrof (om die reden geen 5 sterren). Omwille van de historische situatie en de gaafheid van de bomenrij wordt de aanwezigheid ervan vanuit cultuur-historisch oogpunt toch hoog gewaardeerd (4-sterrenlocatie).

De knotbomen kunnen onder gunstige omstandigheden nog gemakkelijk een 40-tal jaren zonder noemenswaardige aftakelingsverschijnselen blijven doorgroeien. Voorwaarde is dan wel dat de wilgen vakkundig worden geknot. Een cyclus van 6-8 jaar is aangewezen. Er zijn ook 2 relatief jonge essen aanwezig. Misschien afkomstig van voormalig (historisch) plantgoed / aanwezige populatie? (zie bv. ook situatie Pereboomstraat, Koekelare-Zande, c. 1,5-2 km).

Locatie

Gistel

Gistel

Nieuwpoortse Steenweg

Type element: Bomenrij**Belangrijkste soorten**

Es

Kenmerken

Lengte (m): 1536

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar):

Oppervlakte (HA):

Snoeivorm:



Historisch grondgebruik



Ferraris 1775



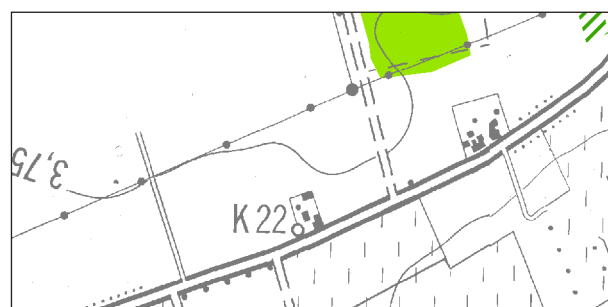
Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleefijdskaart

Beheersuggestie

G4_1

Jonge aanplant van es. Bomen opsnoeien volgens noodzaak. Essentaksterfte (ETS) is een relatief nieuwe ziekte in essen die veroorzaakt wordt door een schimmel (*Hymenoscyphus fraxineus*). De gewone es (*Fraxinus excelsior*) blijkt erg gevoelig voor deze ziekte. Bij controle van de bomen hierop extra letten. Voor de beoordeling van essentaksterfte is het van belang dat die beoordeling in de periode juni tot en met augustus plaatsvindt.

Op termijn zou een vervanging van de bomen aan de orde kunnen zijn. Om de ligging van de steenweg op een zandige rug te duiden en tevens het bijzondere landschappelijk karakter van deze rug te benadrukken ("Land van Gistel") verdient de aanplant van Zomereik in dit geval bijzondere aandacht.

Code G5_1



Locatie

Moere

Gistel

Nieuwlandstraat

Type element: Knotbomenrij

Belangrijkste soorten

Schietwilg

Kenmerken

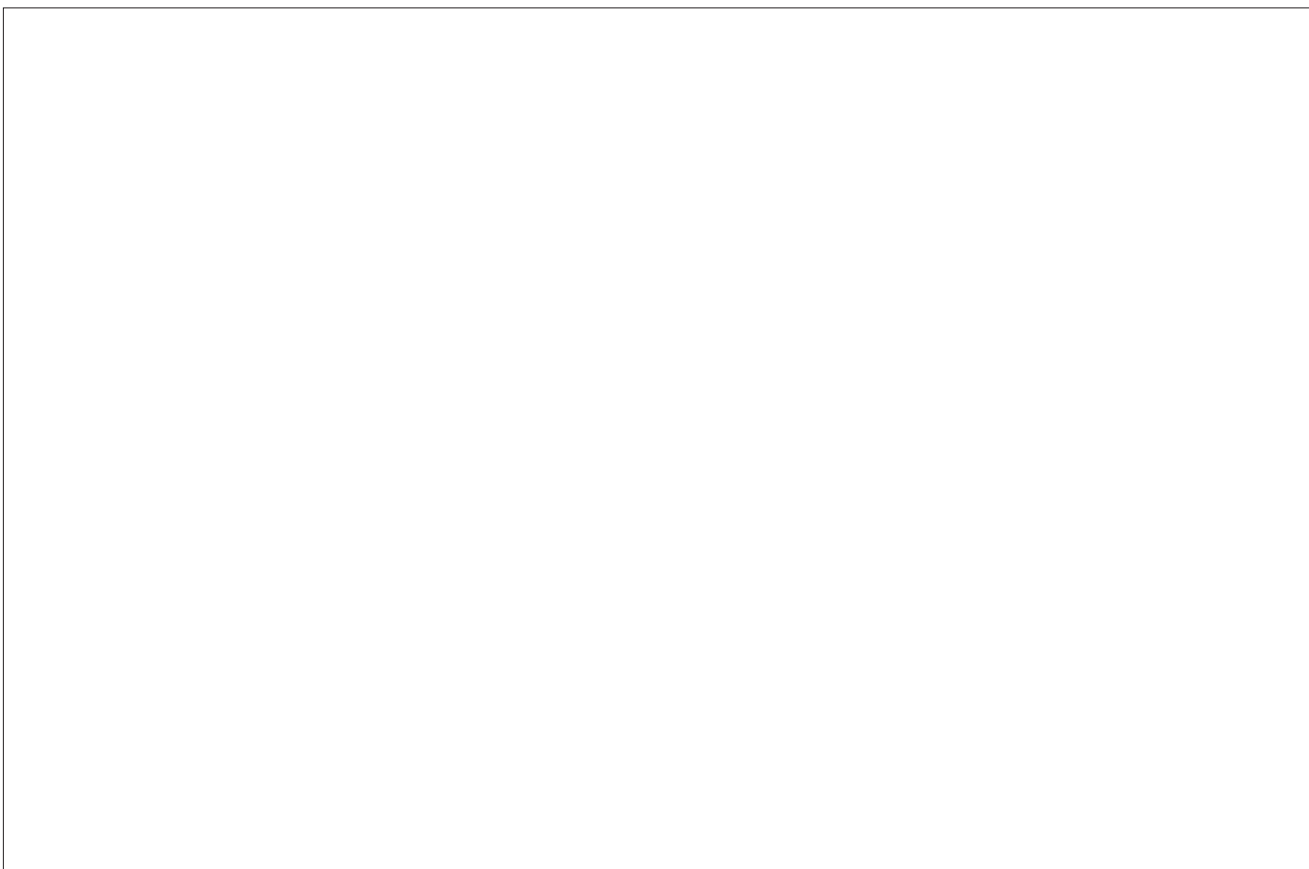
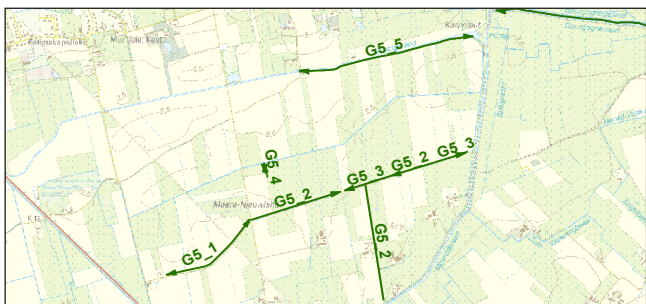
Lengte (m): 593

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar): 20-40

Oppervlakte (HA):

Snoeivorm:



Historisch grondgebruik



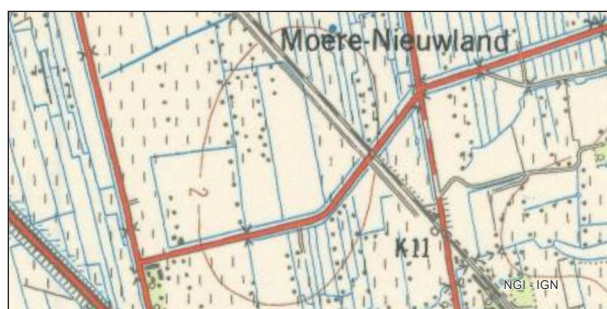
Ferraris 1775



Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleeftijdskaart

Beheersuggestie

G5_1

Knotwilgenrij, leeftijd c. 30-40 jaar. Indien gunstige omstandigheden kan deze bomenrij gemakkelijk nog een halve eeuw doorgroeien zonder aftakelingsverschijnselen. Voorwaarde is dan wel dat de wilgen vakkundig worden geknot. Een cyclus van 6-8 jaar lijkt ons aangewezen. De rij werd vermoedelijk aangeplant na ruilverkaveling van het Nieuwland.

Code G5_2



Locatie

Moere

Gistel

Nieuwland

Type element: Knotbomenrij

Belangrijkste soorten

Schietwilg

Kenmerken

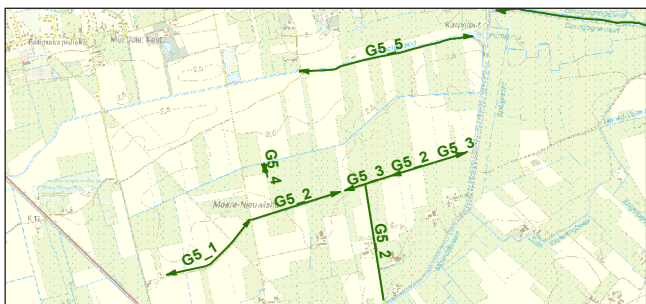
Lengte (m): 1445

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar): 20-40

Oppervlakte (HA):

Snoeivorm:



Historisch grondgebruik



Ferraris 1775



Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleeftijdskaart

Beheersuggestie

G5_2

Knotwilgenrij, leeftijd c. 30-40 jaar. Indien gunstige omstandigheden kan deze bomenrij gemakkelijk nog een halve eeuw doorgroeien zonder aftakelingsverschijnselen. Voorwaarde is dan wel dat de wilgen vakkundig worden geknot. Een cyclus van 6-8 jaar lijkt ons aangewezen. De rij werd vermoedelijk samen met andere houtige soorten aangeplant na ruilverkaveling van het Nieuwland. Regelmatig worden ook struikvormige wilgen aangetroffen die zich op de gracht oevers wisten te vestigen. Sommige van deze wilgen worden waarschijnlijk af en toe afgezet (vorm van hakhoutbeheer). Zowel het knotten als het hakhoutbeheer kan als beheervorm worden verdergezet en zal bijdragen aan het eigen karakter van het overigens boom- en struikenarme Nieuwland.

Code G5_3



Locatie

Moere

Gistel

Nieuwland

Type element: Bomenrij

Belangrijkste soorten

Canadapopulier

Kenmerken

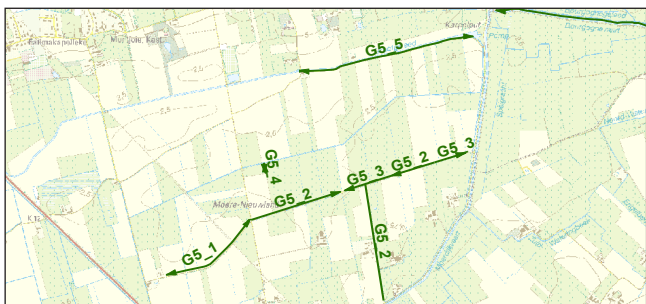
Lengte (m): 451

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar): 20-40

Oppervlakte (HA):

Snoeivorm:



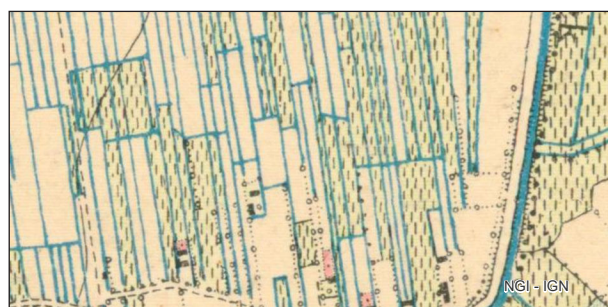
Historisch grondgebruik



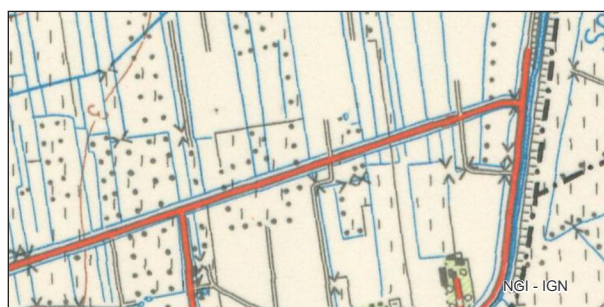
Ferraris 1775



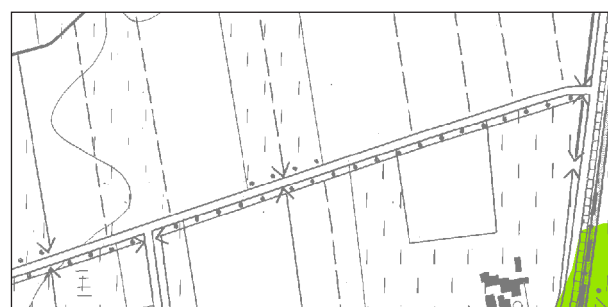
Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleeftijdskaart

Beheersuggestie

G5_3

Populierenaanplant. Bomen opsnoeien volgens noodzaak. Tegenwoordig wordt behoorlijk wat kruin behouden, vanuit cultuurhistorisch standpunt kan ook perfect voor een kleine kroon (veel takvrije stam) worden gekozen. De leeftijd van de aanplant wordt op 10-30 jaar geschat. Normaal gezien kunnen deze bomen zeker nog 50 jaar doorgroeien (populieren kunnen tot een leeftijd van 80-100 jaar gezond blijven). Vervanging kan door een oud ras van Canadapopulier. Een en ander wordt best afgewogen in de een ruimere landschappelijke context in casu de beplanting van de dijken van de Bourgonjevaart.

Locatie

Moere

Gistel

Groenestraat

Type element: Knotbomenrij**Belangrijkste soorten**

Schietwilg

Kenmerken

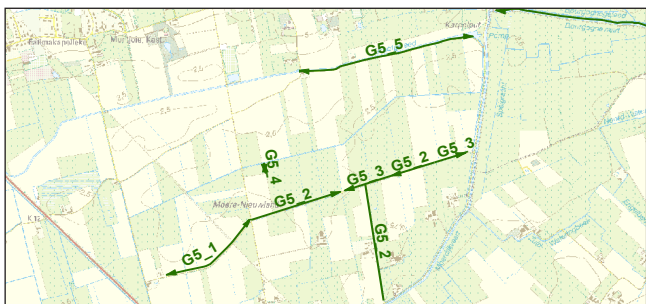
Lengte (m): 57

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar): 20-40

Oppervlakte (HA):

Snoeivorm:



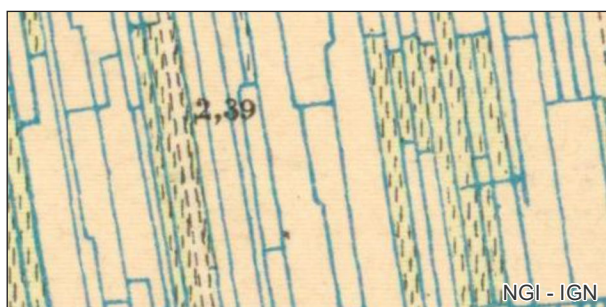
Historisch grondgebruik



Ferraris 1775



Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleeftijdskaart

Beheersuggestie

G5_4

Populierenaanplant. Bomen op snoeien volgens noodzaak. Tegenwoordig wordt behoorlijk wat kruin behouden, vanuit cultuurhistorisch standpunt kan ook perfect voor een kleine kroon (veel takvrije stam) worden gekozen. De leeftijd van de aanplant wordt op 10-30 jaar geschat. Normaal gezien kunnen deze bomen zeker nog 50 jaar doorgroeien (populieren kunnen tot een leeftijd van 80-100 jaar gezond blijven). Vervanging kan door een oud ras van Canadapopulier. Een en ander wordt best afgewogen in de een ruimere landschappelijke context in casu de beplanting van de dijken van de Bourgonjevaart (bv. Vaartdijkstraat).

Code G5_5



Locatie

Moere
Nieuwlandstraat

Gistel

Type element: Bomenrij

Belangrijkste soorten

Es

Kenmerken

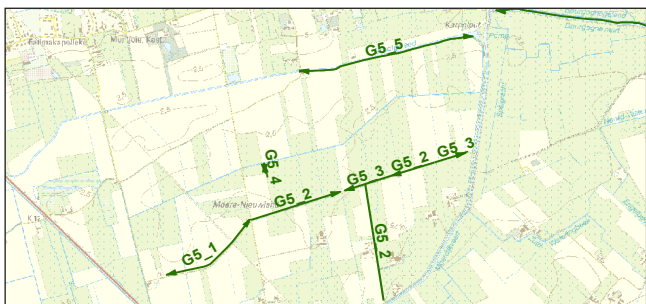
Lengte (m): 979

Omtrek (cm):

Leeftijd (jaar): 20-40

Oppervlakte (HA):

Snoeivorm:



Historisch grondgebruik



Ferraris 1775



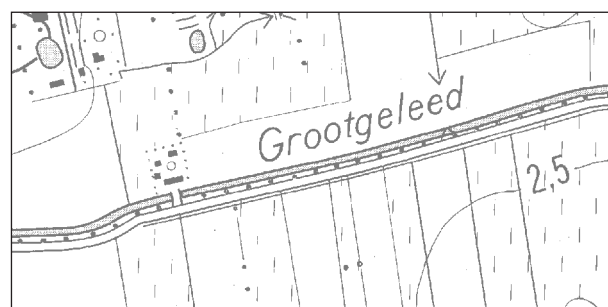
Vandermaelen 1840



NGI 1904



NGI 1969



Bosleeftijdskaart

Beheersuggestie

G5_5

Essenaanplant dd. van na ruilverkavelingsproject (jaren 1970). Bomen opsnoeien volgens noodzaak. Essentaksterfte (ETS) is een relatief nieuwe ziekte in essen die veroorzaakt wordt door een schimmel (*Hymenoscyphus fraxineus*). De gewone es (*Fraxinus excelsior*) blijkt erg gevoelig voor deze ziekte. Bij controle van de bomen hierop extra letten. Voor de beoordeling van essentaksterfte is het van belang dat die beoordeling in de periode juni tot en met augustus plaatsvindt.

Op termijn zou een vervanging van deze bomen aan de orde kunnen zijn. Zwarte els komt qua ecologische kenmerken het dichtst in de buurt van es maar zal zelden de allure van een es halen. In het overwegend open poldergebied en langs de smalle polderweg kan dit evenwel een troef zijn. (knot) wilgen zijn een andere optie maar brengen veel extra knotwerk met zich mee (er staan al knotwilgen elders in het gebied). Vanuit (cultuur-)historisch perspectief kan evenwel perfect voor een (quasi) bomenloos landschap worden gekozen